

“Snadisti enemmän tuomion pasuunaa”

Vanhan stadilaisen puheenvuoro kaupunkimetsien suojeluseminaarissa (Lumo-seminaari) Viikin ympäristötalossa 15.6.2018

Valkokankaalle heijastuu kuva Helsingistä. Lapset löytävät lähimetsän, keräävät kipollisen mustikoita ja leikkivät luonnossa seikkaillen. Tämä on mahdollista, kun kaupunkirakenne sisältää luontokohteita, viheralueita ja taajamametsiä kosolti siellä ja täällä. Minäkin tringalaisena, stadilaisena lintuharrastajana olen saanut nauttia tästä ja olenpa jopa vienyt jo toista tuhatta lasta linturetkelle luontoon Pääkaupunkiseudun luontokohteisiin - tänä keväänä jo kolmannen kerran toteutetun kouluretkiopastuksen yhteydessä.

Täällä on esitetty toinen toistaan hienompia tapoja arvioida luontoarvojen säilymistä ja jopa ennallistaa monimuotoista luontoa sinne missä sitä ei enää ole ollut (ehkä vuosikymmeniin). On mahtavaa, että näin monilukuinen joukko päteviä asiantuntijoita ja asianharrastajia on omistautunut luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen. Silti olen huolissani luonnon monimuotoisuuden säilymisestä. On esitetty hienoja tarkkoja karttoja luontoalueiden esiintymisestä kaupungissamme. On tarkasteltu karttaa yleiskaavasta, jossa on määritetty maankäyttötarkoitus pikseleittäin. Ne pikselit jotka nyt ovat metsää, mutta kaavassa varattu rakentamiseen, tulee luonto menettämään.

Me rakennamme uutta ja uljasta Helsinkiä, mutta samaan aikaan katselemme toisen valtakunnan, luonnon imperiumin, väistymistä. Mikä uhkaa voimakkaimmin biodiversiteettiä Helsingissä? Kaikkialle rakennetaan kiihtyvää tahtia. Edistys, kehitys ja urbanisaatio etenevät halusimme sitä tai emme. 200 000 ihmistä on tarkoitus asuttaa Helsingin kaupungin alueelle vuoteen 2050 mennessä. Se on osa kaupungin strategiaa.

Nyt kun puhumme luontoarvojen säilyttämisestä. Olemassa olevien eliöläjien säilyttämisestä kaupungin alueella on julkaistu Luonnon monimuotoisuuden turvaamisohjelman sivuilla. Viheralueverkosto turvataan. Rakennetaan uusia ekosysteemejä ja käytetään Zonation-menetelmää sekä lasketaan alueiden viherkertoimia. Voidaan jopa integroida eläimet osaksi asuinalueiden suunnittelua. Kaikki tämä on todella hienoa ja tieteellistä työtä.

Mutta mitä luonnolle tapahtuu? Eikö se olekaan vaarassa? Vanha stadilainen kyllä tietää ja muistaa miten asutus on levinnyt ja leviää vastakin. Puhelinluettelon karttaan on aina tullut uusia lehtiä ja ne vanhat lehdet täyttyvät infrasta ja asutuksesta. Vaikka puhelinluetteloita ei enää painetakaan, onko tämä tosiasia muka muuttunut Eikö kehitys näy ekologi-analyysissä kaupungin alueella? Minullakin on ekologin koulutus eikä kaikki suinkaan ole luonnon kannalta mainosti tässä kaupungissa. Lapsikin (ja tutkimuksen perusteella keskivertokansalainen) näkee, ettei luonto ole levittäytymässä vaan ihminen valtaa siltä alaa. Elinympäristöjen tuhoutuminen on yksi pahimpia maailmanlaajuisia ympäristöongelmia. Kun kaupunki kaataa hehtaarin metsää ja rakentaa siihen jotain betonista, tulisi se kompensoida jossain, eikä se kompensointi voi tarkoittaa sitä, että merkitään jossain päin maailmaa hehtaari metsää kompensatioksi vaan, jos maailman metsäkatoa vastaan halutaan taistella, on vastineeksi istutettava uusi metsä.

Kaipaisin tietoa luonnon kuolemasta en hymistelyä siitä kuinka viheralueverkosto turvataan. Raaka tosiasia on, että luontoalueita rakennetaan kiihtyvällä tahdilla eikä tämä kehitys näytä laantumisen merkkejä. Nyt tarvittaisiin tietoa päättäjille ja kansalaisille siitä kuinka paljon luonnon aluetta siirtyy

rakentamisen piirin. Kuinka paljon sitä on mennyt menneinä vuosikymmeninä ja kuinka paljon tulee tulevaisuudessa menemään. Pieneneviä pinta-aloja ja populaatiokokoja. Kehitys ei ole pelkkää auvoista luonnon pelastumista. Ekologien tulisi ratkaisujensa lisäksi kertoa realistisesti siitä mitä negatiivista on tapahtumassa.

Juha Lindy